



UMEÅ UNIVERSITET

# INSTRUKTION FÖR CURIOSUM

Typ av dokument:	Instruktion
Datum:	2026-06-18
Dnr:	FS 1.1-1236-26
Beslutad av:	Rektor
Giltighetstid:	2026-07-01 – 2027-06-30
Område:	Beslutsstruktur, delegation och organisation
Ansvarig förvaltningsenhet:	Universitetsledningens kansli
Ersätter dokument:	Instruktion för Curiosum (FS 1.1-1134-22)



## UMEÅ UNIVERSITET

# Innehåll

1.	Beskrivning .....	1
2.	Bakgrund .....	1
3.	Instruktion.....	2
3.1	Namn.....	2
3.2	Organisationsform .....	2
3.3	Organisatorisk tillhörighet.....	2
3.4	Organisationsenhetskod .....	2
3.5	Styrgrupp och föreståndare .....	3
3.5.1	Föreståndare.....	3
3.5.2	Styrgruppens sammansättning, mandatperiod, sammanträdesfrekvens och beslutsförhet .....	3
3.5.3	Styrgruppens uppgift.....	4
3.6	Facklig samverkan.....	5
3.7	Finansiering .....	5
3.8	Uppdrag.....	5
3.9	Uppföljning .....	6



# UMEÅ UNIVERSITET

## 1. Beskrivning

Curiosum är ett vetenskapscentrum (science center). Verksamheten syftar till att stimulera intresset för vetenskap och teknik hos barn, unga och allmänhet för att öka deras kunskaper och förmågor och att bidra till framtida kompetensförsörjning och innovationskraft. Verksamheten ska nyttja den bredd som finns i universitets vetenskapsområden och använda interaktiva och pedagogisk beprövade digitala och analoga möjligheter för att på ett relevant sätt öka förståelse för och inspirera till intresse för vetenskap och teknik. Föreliggande instruktion anger organisation och styrning av verksamheten.

## 2. Bakgrund

Curiosum inrättades som organisatorisk enhet av rektor den 1 juli 2018 med benämningen Umevatoriet. Verksamheten namnändrades sedan till Curiosum den 2 april 2019. Denna instruktion reglerar Curiosums organisation bestående av dels en arbetsenhet, dels ett centrum.

Instruktionen gäller för både de organisatoriska enheterna centrumet Curiosum och arbetsenheten Curiosum. Med begreppet *Curiosum* i denna instruktion avses den samlade verksamheten inom både centrumet och arbetsenheten om inget annat särskilt anges.



## UMEÅ UNIVERSITET

### 3. Instruktion

#### 3.1 Namn

Arbetsenheten och centrumet ska benämnas

##### *Curiosum*

Benämningen ska gälla för såväl svenska som engelska.

#### 3.2 Organisationsform

*Arbetsordning för Umeå universitet* fastställd av universitetsstyrelsen anger att de organisatoriska enheterna på basnivå vid universitetet är institutioner, arbetsenheter och centrum. Institutionerna utgör grunden i universitetets organisation med forskning, utbildning och samverkan inom ett eller flera akademiska ämnen. Som komplement till institutioner utgör arbetsenheter en organisationsform för verksamheter med anställda som av något skäl inte bör utgöra eller ingå i en institution. Därutöver kan centrum inrättas för att bland annat synliggöra samarbete kring samverkan över ämnes- eller fakultetsgränser och med omgivande samhälle. Centrum administreras av en värdinstitution eller värdarbetsenhet där den personal som verkar vid centrumet är anställda.

Med beaktande av *Curiosums* universitetsgemensamma uppdrag och behov av egna anställda organiseras enheten praktiskt som en arbetsenhet. Arbetsenheten leds av en föreståndare och verksamhetens personal är anställda inom arbetsenheten. Med arbetsenheten som värd finns det därutöver ett centrum som ansvarar för *Curiosums* verksamhetsmässiga innehåll. För centrumets övergripande styrning ska det finnas en styrgrupp och den dagliga verksamheten leds av en föreståndare som ska vara samma person som innehar befattningen som föreståndare för arbetsenheten.

#### 3.3 Organisatorisk tillhörighet

*Curiosum* är organisatoriskt placerat under universitetsdirektören.

#### 3.4 Organisationsenhetskod

Arbetsenheten *Curiosum* och centrumet *Curiosum* har organisationsenhetskod 7701.



## UMEÅ UNIVERSITET

### 3.5 Styrgrupp och föreståndare

#### 3.5.1 Föreståndare

Curiosum ska ledas av en föreståndare som har det övergripande ansvaret för planering, ledning och samordning av verksamheten, inklusive ansvar för personal och ekonomi. Föreståndarskapet är tidsbegränsat där utsedd person utses för en definierad verksamhetsperiod och har sin grundanställning vid en institution eller enhet. Föreståndaren utses och mandatperioden fastställs genom beslut av universitetsdirektör efter samråd med styrgruppens ordförande. Mandatperioden för föreståndaren ska likställas med mandatperiod för ett prefektförordnande och ska i normalfallet avse en period om fyra år. Vid ett omförordnande för en andra fyraårsperiod ska en utvärdering ske där båda parter har rätt att avsluta uppdraget.

Föreståndaren rapporterar dels till universitetsdirektören, eller den universitetsdirektören delegerar detta till, och dels till styrgruppen och dess ordförande. Föreståndaren ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande regler och riktlinjer vid Umeå universitet samt Curiosums verksamhetsplan, mål och uppdrag. Föreståndaren disponerar medel inom ramen för beslutad budget. Föreståndaren fattar de beslut som inte ankommer på styrgruppen att besluta om och som följer av rektors besluts- och delegationsordning och universitetsdirektörens vidaredelegationer.

Villkor för föreståndaren ska sättas med utgångspunkt (exempelvis vad gäller arvoden) i dokumentet *Regel för villkor för akademiska ledningsuppdrag*.

#### 3.5.2 Styrgruppens sammansättning, mandatperiod, sammanträdesfrekvens och beslutsförhet

Centrumet Curiosum leds av en styrgrupp som utses av rektor vid Umeå universitet. Styrgruppen består av elva (11) ledamöter enligt nedan.

Kategori	Antal
<b>Ordförande</b> Representant från universitetsledningen.	1
<b>Lärare</b> Vetenskapligt kompetenta lärare vid Umeå universitet. Reprenterandes respektive fakultet samt Lärarhögskolan.	5



## UMEÅ UNIVERSITET

<b>Representanter från Umeå kommun</b> Representanter som utses av Umeå kommun.	3
<b>Studenter</b> Utses på det sätt som studentkårerna gemensamt kommer överens om.	1
<b>Näringslivsföreträdare</b> Utses av efter förslag från föreståndaren som tillstyrkts av styrgruppen.	1
	11
<b>Ständigt adjungerad</b> Föreståndaren. Handläggare från verksamheten.	

Föreståndaren är huvudföredragande i styrgruppen. Det åligger föreståndaren att, efter samråd med styrgruppens ordförande, initiera och bereda ärenden inför styrgruppens sammanträden samt verkställa styrgruppens beslut. Det är föreståndarens ansvar att till styrgruppen lämna förslag på verksamhetsplan, verksamhetsberättelse, budget och bokslut.

Styrgruppen ska sammanträda minst en gång per termin och därutöver när minst tre (3) ledamöter så önskar. Styrgruppens möten ska protokollföras. Styrgruppen är beslutsför när ordföranden och minst hälften av de övriga ledamöterna är närvarande. Omröstning i styrgruppen skall vara öppen och avgörs med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden vid mötet utslagsröst. Styrgruppens mandatperiod (undantaget studentrepresentant) fastställs i samband med rektorsbeslut om utseende. Mandatperioden bör i normalfallet vara fyraårig.

Villkor och ersättningar för styrgruppens externa ledamöter ska sättas i enlighet med Regler för arvoden och ersättningar vid universitetets styrelser kommittéer, råd och nämnder.

### 3.5.3 Styrgruppens uppgift

Styrgruppen för centrumet Curiosum ansvarar för

- Verksamhetens övergripande inriktning och utveckling samt att i övrigt främja verksamheten.
- Årligen besluta om verksamhetsplan enligt universitetsdirektörens anvisningar.



## UMEÅ UNIVERSITET

- Utifrån Curiosums uppdrag besluta om mål för verksamheten.
- Årligen besluta om budget enligt universitetsdirektörens anvisningar.
- Årligen besluta om verksamhetsberättelse och bokslut enligt universitetsdirektörens anvisningar.

### 3.6 Facklig samverkan

Facklig samverkan sker vid förvaltningsgemensam samverkansgrupp (FSG) samt centrala samverkansgruppen (CSG).

### 3.7 Finansiering

Finansiering sker genom anslag och externa bidrag samt försäljningsintäkter.

### 3.8 Uppdrag

Curiosums uppdrag är att

- stimulera intresse hos barn, unga och allmänhet för vetenskap och teknik, innovation och entreprenörskap för att kunna möta samhällets utmaningar och möjligheter,
- i dialog med Umeå kommun erbjuda ett pedagogiskt program för skolverksamhet kring vetenskap och teknik som är anpassat utifrån olika målgrupper.
- i dialog med Umeå kommun erbjuda ett attraktivt besöksmål för allmänheten om och med vetenskap och teknik.
- använda den digitala utvecklingen och pedagogiska och kreativa metoder för att tillgängliggöra forskning och synliggöra vetenskapens och teknikens roll i samhället.
- erbjuda interaktiva aktiviteter och miljöer som vilar på vetenskaplig grund och drar nytta av universitets bredd av kompetenser,
- erbjuda en mötesplats för samverkan mellan allmänhet, skola, arbetsliv och akademi som skapar reflektion och nya perspektiv på vetenskapens och teknikens roll i samhällets utveckling.
- Att utgöra en resurs och infrastruktur för Umeå universitets forskning och utbildning.



## UMEÅ UNIVERSITET

### 3.9 Uppföljning

Centrumet ska utvärderas inom sex år efter inrättandet år 2019. Utvärderingens resultat ska beaktas inför beslut om fortsättning eller avveckling av centrumet. Universitetsdirektören ansvarar för att utvärderingen initieras och att kriterier inför dessa fastställs. Underlaget för utvärderingen utgörs av verksamhetsberättelserna, kompletterade med en självvärdering samt övriga underlag som universitetsdirektören beslutat. Självvärderingen ska fastställas av styrgruppen och ska innehålla en rekommendation om fortsatt verksamhet, avveckling eller ombildning.

Utvärderingen tillsänds rektor för beslut om fortsättning eller avveckling av centrumet. Utvärderingen ska inlämnas till rektor minst åtta månader före verksamhetsperiodens utgång.